7/4564-11095

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı sayın İsmail Cem tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 26.06.2001

Prof. Dr. Mehmet Bekaroğlu
Rize Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

Gerek Avrupa Birliği üyeliği, gerekse evrensel hukuk kuralları çerçevesinde Batılı ülkeler, Türkiye'de yaygın ve sistematik bir insan hakkı ihlali bulunduğunu çeşitli platformlarda sürekli olarak dile getirmektedir. Devlet yetkilileri bu konuda özellikle AB ülkeleri temsilcilerini bilgilendirmekte, ancak bu bilgilendirme yeterli veya inandırıcı bulunmamaktadır. Bu nedenle Türkiye'ye gelen bazı yabancı ülke heyetleri çeşitli sivil toplum örgütlerini de ziyaret ederek onların görüşlerini de almaktadırlar.

Bu ziyaretlerin planlı ve rutin ziyaretler olmasına rağmen Dışişleri Bakanlığı, Batılı ülke heyetlerinin, sivil toplum örgütlerini, özellikle de Mazlum Der'i ziyaret etmelerini istememektedir.

Öyle ki Dışişleri Bakanlığı Bakan adına, Müsteşar Yardımcısı Akın Alptuna ve Avrupa Birliği Genel Müdürü Mumin Alanay imzaları ile İçişleri Bakanlığına ve çeşitli *valiliklere iki ayrı faks metni göndererek, heyetlerin bu kuruluşlarla görüşmemeleri için* yönlendirilmelerini istemiştir. Bu faks metinlerinde, "AB ülkeleri misyon şefi yardımcılarının Mazlum Der ve şubeleriyle ve insan hakları dernekleriyle görüşmeme telkininde bulunulduğu", özellikle "Trabzon Mazlum Der şubesi ile görüşmeden sarfı nazar etmelerinin telkin edildiği, bunun yerine eşleriyle birlikte seyahat ettiklerini göz önünde bulundurularak, anılan illerdeki üniversitelerimizi ve çocuk esirgeme kurumlarını veya benzeri kuruluşları ziyaret etmelerinin daha yararlı olacağı"nın belirtildiği ifade edilmektedir.

Dışişleri Bakanlığının, AB ülkeleri misyon şefi yardımcılarının, Mazlum Der ve diğer sivil toplum örgütleriyle görüşülmesini engellemesinin ve bunu ne amaçla anlaşılmamakla beraber, bu girişimin çok antidemokratik ve totaliter bir anlayışın yansıması olduğu ortadadır. Dışişleri Bakanlığının bu girişimi, hem sivil toplum örgütlerini hem de kamuoyunu rahatsız etmiştir.

Bu nedenle;

1- Dışişleri Bakanlığı, böyle bir faks metni göndermeye neden gerek duymuştur ve bununla ne amaçlamıştır?

2- Mevcut yasalara göre kurulan ve faaliyetlerini bu çerçevede yürüten bir dernekten niçin rahatsız olunmaktadır? Sivil toplum örgütlerine dolayısıyla vatandaşlara güvenilmemesinin temelinde ne yatmaktadır?

3- Sivil toplum örgütlerinin, örneğin Mazlum Der yetkililerinin, AB ülkelerinin temsilcileriyle görüşmelerinde ne tür bir sakınca bulunmaktadır? Dernek yetkililerinin ne söyleyecekleri nasıl bilinmektedir?

7/4564-11095

4- Dışişleri Bakanlığı yetkilileri AB temsilcilerine verdikleri bilgiler doğru değil midir? Dernek yetkililerinin, heyet üyelerine kendi ulaştıkları bilgileri aktarmalarından niçin çekinilmektedir?

5- Yasalar çerçevesinde kurulmuş bir sivil toplum örgütünü ve yetkililerini, sanki devlet aleyhinde faaliyet gösteriyormuş gibi göstermenin ve AB ülkeleri temsilcileriyle görüşmelerini engellemenin hukuk devleti ile ilişkisi nasıl izah edilmektedir?

6- Ülkedeki insan hakları ihlallerini incelemek ve bu konuda çalışma yapmak üzere kurulmuş bir derneğin, kuruluş amaçlarına uygun olarak faaliyet göstermesi ve tespit ettiği insan hakları ihlallerini dünya kamuoyuna ve kendilerini ziyarete gelen ülke temsilcilerine aktarması suç mudur? Suç ise hangi yasalara göre suçtur?